

Ο Χ. ΦΩΚ. ΝΕΙΓΡΗΣ

Ποσῷτε Υπουργός καὶ Δικαιοχος Αιγαίου ὁ κ. Φωκ. Νέγρος είχε τὴν καλώστην τὰ μᾶς δημητῆρι τὰ εξῆς δύο συγκινητικά ἐπειούδια τῆς ζωῆς του

— *Οταν ήμουν διευθυντής τοῦ Μεταλλουργείου Λαρισίου καὶ ἔξελέγην Δήμαρχος τοῦ τόπου μάλιστα πρώτες μοῦ φροντίδες ήταν καὶ ἡ θύρωσις τῶν ἔκει ἐργαστηρῶν, τὰ ὅποια ὑπέφεραν ἀπὸ συνεχῆ ἄνυδρίαν. Ἡναγαγόντο, ὃς ἐνθυμοῦμαι, αἱ καταικήσεις νὰ μεταφέρουν τὸ νερὸν ἀπὸ κχλίων μέτωπον ἀπόστασι, ήτο δὲ τὸ νερὸν αὐτὸν ἀκάθαρτο! Φαντασθῆτε λοιπὸν τὴν χαρὰ τῶν κατοίκων, ὅταν κάρισι στις φροντίδες μου καὶ στὰ ἔγγαια ποὺ ἐζτελέσθηκαν, ἔξασφά λισαν νερὸν καθαρό, νερὸν ἀφρόνο, νερὸν ποὺ δὲν ἔκαιμαν κχλίους κόπους για νὰ τὸ μεταφέρουν στὴν πόλη!

“ Ή εὐτύχια μου ἦταν μεγάλη, σχετικῶς. Ἡμίουν ἵκανοποιημένοι γιὰ τὸ καῦλο ποὺ ἔκαμε. Μιὰ μέριδα μάλιστα περνῶντας ἀπὸ μᾶς βρύνει στὴν ὅποια ἦταν συγκεντρωμένες πολλὲς γυναῖκες καὶ ἐπερναν νερό, ἄκουσα νά μου λένε :

— Νά δροσιστή ή ψυχή σου, κύρι Δήμαρχε, όπως δροσίζονται τα
χείλη μας!...

“Η εὐχὴ μιτή τῶν γυναικῶν καὶ η εὐγνωμοσύνη τους μὲ συνεκίνησην προβολέσται τοτε καὶ δειν θά τις λησμονήσω ποτε... Στὸ Λαύριο ὁ Επίστης, τὴν περούδο ποὺ ἦμασαν δῆμαρχος μοῦ συνέβη καὶ τὸ ἔζηση σοβαρῷ ἐπεισόδῳ:

Μιὰ ήμέρα οἱ ἐργάται τῆς Γαλλικῆς Ἐπιστημένων Καμαρίνης ἀπήργησαν για ἀστικαντούς ἀρμόδιους. Οἱ ἀπεργοῦσι συγκεντρώθησαν πάνω τῶν γραφείων τῆς ἑταρείας ἄρχονταν νῦν θυσιώτιν. Τὰ γραφεῖα ἐψυλάσαντο τὴν ἡμέραν αὐτῆν ἀπὸν ἓνα σπονδὸν στρατιώτην, διὸ ποιος, ἐπειδὴ ἀπήργεσεν τὴν ἔπον τῶν ἀπεργῶν στὰ γραφεῖα ἐλιμοθολήθη ὑφ' ἐνός πεδινακένου ἐργάτου.

Τοῦτο ἔξωθλισε τὸν φρουρόν, ὁ δόποις ἐπυροβόλησε καὶ ἡ τῶν ἀπεργῶν καὶ ἐφόνευσε μὲν μίαν καὶ μόνην σφαιρὰν δύο ἔξ αὐτῶν ΟΙ ἀπεργοὶ ἀνήρχοντο εἰς διαχιλίους ἐν δύω...

Ο φόνος τῶν δύο ἔργυτων ἐξηρέθισε τοιμαζά τοὺς ἀπεργούς καὶ ἀλλούς ἀκόμη συναδέλφους των. Ἐτσι δὲ ἐξηρεθίσμενοι ὅπως πάντας κατέλαβον τὰ γραφεῖα τῆς Ἐταιρείας δι' ἐφρόνου καὶ τούτους ἔβαλαν φωτιά...

Ειδοποιηθείς όπό τού Διευθυντοῦ τῶν Μεταλλουργείων κ.
Σερριέρον διά σημειώματος κερί τῶν διατρεχόντων, ἐσπεύσα νά
μεταφέρει ἐπὶ τόπον ἔμφατον μετα τοῦ παρέδον κ. Αἰσθάν-
τιδον." Οταν ἐφθάσαμεν εἰς Καμάριζαν τὰ γραφεῖα ἔκαιοντο!..
Χωρίς νά κάσω καιρόν τότε ἐφώναξα :

— Ποῦ εἶνε ὁ Σερπιέρης; ... —

“Οπως μ’ ἐπληροφόρησαν δὲ Σερπιέρης διὰ νῦν προφυλαχθῆ ἀπὸ οὓς μαινομένους ἐργάτας εἶχε καταφύγει κυρφίως εἰς ἄλλο οἴνηα, μακράν τῶν καιουμένων γρασσείων.

Ἔστοράφιν τότε πρός τούς ἀπέργοντας καὶ τοὺς εἴπα διν και-
ντες τὰ γραφεῖα τῆς Ἐπαιδείας, κάνοντας ζημία δικῇ τους, καὶ ὅτι
πρεπει οἱ ἄδιοι νῦν φροντίσουν νά σβήνουν τὴν πυρκαϊά. Τοὺς ἔβε-
αστας, οἰστησ οὗτοι θά ἐτιμωρεῖτο ο φονεύσας τοὺς δύν ἐγγάτας
τρατιώτης, αὐθιστρῶς.

Τότε ένας έργατης νεοφερμένος είς Λαύριον, ἀπὸ τοὺς πειδοταξίους μοῦ είπεν μὲν ἀγρίνιον φωνή :

— Δέν πρέπει νά μεινή ανεκδίκητο τὸ αἷμα τῶν συναδέλφων αζ. Θέλουμε νά ἐκδικηθοῦμε !...

Τὰ πράγματα ήσαν σοβιαδά. Αἱ χιλιάδες τῶν ἐργατῶν ἀπειλού-
νται τὸ πάντα. Ἐννόησα, δηλαδή, διὰ ἀπέτειο στὴν περίστασι
νῆτι θάρρος καὶ ψυχαρίας καὶ χωρὶς νῦ κάνων καθόρ, οἰστόφαρμα
αἱ εἰπα στὸν ταραξίαν ἐφόρτην μὲν θυμῷ :

— Σὲ πληροφορώ διτε πηγαίνων νὰ φέρω ἐδῶ τὸ Σερόπη. "Αν
οὐ πειρατὴ καὶ μιὰ τρίζε τὸ κεφαλοῦ του, νὰ τὸ ξέσως πώς θὰ
εωρήσω έστεγα καὶ μόνο οὐεύθυνον γ' αὐτὸ καὶ για δῆλα δῆσα συ-
ναντίσαις !

— Όντας αρχαιολόγοι στην περιοχή της Αίγανης, οι δύο μαθητές του Καραϊσκάκη έπιασαν ότι η περιοχή είναι πλούσια σε αρχαία ανθρώπινα καταλύματα. Τον Ιούνιο του 1901, ο Καραϊσκάκης έγραψε στον Βασιλιά την παρακαλητική επιστολή που αναφέρεται στην παραπάνω σελίδα.

Ἐτσι δέ και ἔγινε. Ἐπῆγα καὶ συνήντησα τὸν κ. Σεροπέρη καὶ οὐ συνέστησα νά ἐπιστρέψουμε ἐπὶ τόπου, ἀναλαβών ἐγὼ πᾶσαν ὑδύνην γὰ τὴν ζωή του.

— Ακολουθήστε με, τού είπα, και σας υποσχομαι δι τι αν συμβεπόντας έλλαγχο θά φρονευθώ πρότος έγώ! 'Επισόδιο! Πάμε!...

Πρωγματικώς εφέντασαιε σε λιγο ἐφ ἀμάξης ἐπι τοπον και και εἰς δὲν ἐτόλμησε οὐτε καν μίαν ἀποεπή φράσιν νὰ ἐκστομίσῃ.

Συγχρόνως και το πυρ των γραφειων εσφρέσθη, και το έπεισσον της έληξε την έπειρβάσει μου...

Ο Χ. ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΥΝΑΔΙΝΟΣ

'Ο γιανοτός δημοσιογράφος και θεατρικός συγγραφέας κ. Θεόδωρος Συανδινός, είχε την καλώσοντα ρά μᾶς στείλη τ' ακόλουθα δύο τέτρασορχα, μά και τόσο χαρακτηριστικά ἐπεισόδια τῆς θεατρικῆς του ζωής :

— Ἐχω ἔνα ἐλάττωμα. Καπνίζω ποῦρα. Και κατὰ τὴν ἐποχὴν ἀκόμη, πού, ώς συντάκτης τῆς «Ἀκροπόλεως», ἐπερνώ δέκα δραχμὰς τὴν ἑβδομάδα, τὸ μεγαλείτερον μέρος τῆς ἑβδο-

μαδιαίας μου πληρωμής τὸ διέθετα γιά ν' ἀγοράζω ποῦρα. "Ε-κτοτε ἐπέρασαν τόσα χρόνια! "Έγραψα γιά τὸ θέατρο, ἐγνώσια μικρές η μεγάλες ἐπιτυχίες και μὲ ἑγνώρισε δῶς δ ἡθοποιῶκος κό-σμος.

"Ἐδῶ και λίγες ἡμέρες, ἐπῆγα σ' ἔνα ἀπὸ τὰ θέατρά μας. "Ἡταν ἡ ὥρα τῆς δοκιμῆς. Σ' ἔνα τραπεζάκι τοῦ καφενείου ἐκάθιτο γνω-στός μου κύριος μὲ μίαν στρουμπούλην και παρ' δόλιγον συμπαθη-τικήν κυρίαν. 'Ἐκάθησα και ἐγὼ κοντά τους. Μοῦ συνέστησε τὴν κυρίαν. 'Ἔτο μᾶς ἀπὸ τις ἀναρθρήματα σουμπρέπεταις τοῦ ὀπερετη-κοῦ μας θέατρον. Εἰπε και τὸ δονύμα μου. Εἶνε ἀνάγκη νὰ προσθέ-σαι πῶς τὴν ὥρα ἐκείνην ἐκάπινξα τὸ ποῦρο μου. Μπορεῖτε νὰ φαντασθεῖτε τὴν ὑπεροφάνειαν μου και τὴν χαράν μου, διπά; σὲ λίγο, αἰσθάνθηκα τὴν στρουμπούλην και παρ' δόλιγον συμπαθητικήν κυρίαν, νὰ στρέμψεται ἐπάνω μου και νὰ μὲ περιούν γέτε τὰ πλέον περιπαθή βλέμματα και μειδιάματα.

Μία συγγραφική μοὶ ἐπιτυχία, ἐσκέφη η κακή, ἐστω και εἰς ἄλλο ἐπιτεδον. "Ἡ συνηπερέτα, ἀσφαλῶς, ἐπεσε ὑῦμα τῆς συγγραφικῆς μου δόξης. Σὲ λίγο μία ἀλλή ἡθοποιός, ἀπὸ τὸ διπλανὸν τραπέζι, μοῦ ἔκανε τὴν ἐρώτησην :

— Δέν θὰ μᾶς δώσετε κανένα νέο ἔργο σας νὰ παίξουμε και μεῖς; Θυμόσαστε πόση ἐπιτυχία είχα στὴν «Καν Έφορπλιστοῦ» σας, διατηρήσαντα στὸ θέατρον Κυβέρνης;

Χλιδού κεραυνού! "Ἡ στρουμπούλη και παρ' δόλιγον συμπαθητική σουμπρέττα ἀνετινάχθη ἀπὸ τὸ κάθισμά της και μὲ ἀγανάκτη-σιν ποὺ εἶπε :

— Συγγραφέων είσθε; Και δὲν μοῦ τὸ λέτε τόσην ὥρα ποὺ ξάνω τὸ καιρό μου!

Και ἔφυγε.

*Ονειρα ποὺ ἔσβισαν! Μιὰ σουμπρέττα τοῦ ἐλληνικοῦ θεάτρου δέν ἐγνώριζε τὸ δονύμα μου! "Όλα λοιπὸν ἐκεῖνα τὰ στριμώγματα και τὰ βλέμματα και τὰ μειδάματα ἀπηνθύνοντα πρὸς τὸ ποῦρο μου. 'Ἐγώ ὡς ἀνδράς δὲν τῆς ἐκανα καμμίαν ἐντύπωσιν και ὡς συγ-γραφέων! 'Ἄποδειξες πῶς οὐδὲν ἔχεις σὲν ὅλην τὴν ὑπάρχων.

Πόση ἀλήθευτα ἀπογοήτευσις! "Ἐνα ποῦρο νὰ βαρύνῃ περισσό-τερο ἀπὸ δόλιο μου τὰ θεατρικὰ ἔργα!

Τὰ μεγάλα πόδια μοὶ ποροῦν τὰ ἔξουδετεράσσουν μίαν θεατρικὴν δό-ξαν; "Ἐτοι φαίνεται. Εἰχα γράψη τὸ πρῶτο μου θε-ατρικό ἔργο. 'Ωνομάζετο «Μπλόφες». Ήταν τρίπα-κτη φάρσα, ποὺ ἐπάιχθη ἐπὶ εἴκοσι συνεχειῶν φρα-δυνές τὸ θέατρο Κυβέρνης. Εἰκοσι φρόες γιὰ ἔνα ἔργο πρωτοεμπαντίζομένου συγγραφέων και σ' ἐποχή μάλι-στα ποὺ ή Ἀθήνας ήτο η παλά 'Αθηνών μας μὲ τις 150 χιλιαδόμενα και βρέματα ἤταν κάπι. Περπα-τούσα στὸ δρόμο και ἐνώμιζα πῶς δόλος ὁ κόσμος ἔμενα ἔβλεπε και γιὰ μένα μιλούσε. Πόσο γο-γούρα, ἀλήθευτα περοῦν τὰ χρόνια!

Μιὰ κυρία ἐντελοῦς ἀγνωστη μου ἔζητησε νὰ μὲ γνωστή. Εὐγενικοὺς κοινοὺς φίλος ἐπροθυμοποιήθη νὰ μοῦ μεταβιβάσῃ τὴν ἐιδύθυμην τῆς ἀγνώστου μου κυρίας και νὰ μὲ παρούσαστη εἰς αὐτήν. Πόσος θαυ-μασμός, πόσα μεγάλα λόγια γιὰ τὸ ἔργο μου.

— Μά πως τὰ σκέπτεος δῆλοι αὐτὰ και τὰ γρά-φετε; μ' ἐφωτιδύνει εἰδεῖς ἐπωφόρον στὸ τέλος κάθε κούρβενίας της. 'Ελπίζω νὰ σᾶς βλέπουμε συχνά στὸ σπήτη. Νὰ μπο-ροῦσα και νὰ νέον νὰ ἔγραψα ἔνα γέρα!

*Οταν οἱ ἐνθουσιασμοὶ μας γιὰ τὸ ἔργο μου ἔξηντηλήθησαν και η ὁ-μιλία μας ἐπήσης ἀλλην κατεύθυνσιν, παρετίησα τὴν κυρίαν νὰ καρφώνη τα βλέμματα της ἐπίνω στὰ παπούτσια μου και γιὰ ἀνοίγη τὰ μάτια της ἀπὸ καταπλήξη. Δὲν ἀνησύχησα γιατὶ τὰ παπούτσια μου, κάρις στὰ ποσοστά που ἔλαχα πάρει, ἥσαν κανονόργα.

*Ηρόες ἐπὶ τέλους η δῶμα τῆς ἀνάχρονήσεως. 'Εχαιρότεσσα τὴν κυρίαν. Μὲ ἀντεχαιρήσης εγγενικά χωρὶς ὄμως νὰ μοῦ ζανακάνη λόγο γιὰ τὰ ἔργα μου και νὰ ἔφεράσῃ πάλι τὴν ἐπιύθυμιαν της νὰ μὲ ζαναδη σπήτη της. 'Ομοιογά πῶς ἀπόρρησα γιὰ τὴν αἰφνιδίαν αὐ-την μεταλλαγήν και τὴν ἀπορίαν μου αὐτήν διευτύπωσα και στὸν κοινὸν φίλον ὅπαν τὴν συνήγεντησα σὲ λίγες ἡμέρες.

— Τὰ πόδια σου, μοῦ εἶπε εἰς ἀπάντησην, εἶνε μεγάλα.

— Αὐτὰ μόνον ἔμενα και τὰ παπούτσια μου μιτοροῦν νὰ ἐνδια-φέρουν. Ποία σχέσης μπορεῖ νὰ ὑπάρξῃ μεταξὺ τῶν ποδιῶν μου και τῆς κυρίας;

Και ὁ φίλος μου ἀπάντησε :

— Όφαίδον τὸ ἔργον του, μοῦ εἶπε ἡ κυρία ποῦ ἔχαλασε κυριο-λεκτικῶς τὸ κόσμο γιὰ νὰ σὲ γνωσίσῃ τὴν ἐπομένην τῆς ἐπισκέ-ψεως σου στὸ σπήτη της, ἀλλὰ τὰ πόδια του! Θέμε μοὺ τι μεγάλα, τὶ ἀπάντια πόδια ἥσαν αὐτά! Δὲν μοῦ φαίνεται πῶς ένας ἄνθρω-πος ποὺ ἔχει τόσο μεγάλα πόδια μπορεῖ νὰ γράψῃ καλά. 'Αρχίζω νὰ πονάμασται πῶς ἀπὸ κάπου θὰ τὸ ἔχῃ κλεμένο.

*Ἐπειτα δὲν είδα τὴν κυρίαν εἰμι μετά τὴν παράστασιν τοῦ «Καραγιούζη» μου. Συνέλαβη τὰ βλέμματα της νὰ ἔξετάζουν τὴν ἐκταση τῶν παπούτσιών μου. Δὲν μοῦ εἶπε τίτοτε. Οὔτε ἔνα τυπικὸ συγχαρητήριο. 'Ασφαλῶς η περιεργος κυρία θὰ ἐσκέπτετο ἀπὸ ποὺ μποροῦσε νὰ ἔχῃ κλεμένο και τὸ προτελευταίον μονού ἔργο Δύνι μεγάλα πόδια, καθὼς βλέπετε, μιτοροῦν νὰ ἔξουδετεράσσουν μίαν θεατρικὴν δόξαν.

O x. ΣΩΤΗΡΗΣ ΣΚΙΠΗΣ

*Ο λιοντάρις ποιητής κ. Σ. Σκιπής μᾶς ἀφηγήθη τὸ κάτωθι ἀνέκδοτο μαρτυρικό περιόδου τῆς ζωῆς του:

— Στα 1919 ἀποφασίσθηκε στὸ Παρίσι νὰ σχηματισθῇ προσω-

ρινὴ Κυβέρνησις τῶν 'Αλυτρώτων κατὰ τὸ ὑπόδειγμα τῆς Τσεχο-σλαβικῆς. 'Η 'Ελληνικὴ Πρεσβεία δίθεν, ἐκάλεσε διαφόρους ἐπιστή-μονας και δημοσιολόγους και τοὺς ἔδωσε τὴν ἐντολή νὰ πάνε σ' δύσες ἐπαρχίες Γαλλικές ὑπῆρχαν ἐλλήνες πρόσφυγες, ποὺ δούλευαν στὰ πολεμικὰ ἔργοστασία, γιὰ νὰ τοὺς μαζεύσουν, νὰ τοὺς ἀναπτύξουν τὸ σκοπό και νὰ ἐκλέξουν μεταξὺ τους τοὺς καλλιτεχνους των ὡς ἐπλέκτορας. Οι ἐκλέκτορες αὐτοὶ θὰ ἐπίγραψαν κατόπιν στὸ Παρίσι νὰ ἐκλέξουν τὴν Προσφορική Κυβέρνησις των. Μεταξὺ τῶν ἀλλων ἡ 'Ελληνικὴ Πρεσβεία ἐκάλεσε καὶ μοῦ ἔδωσε τὴν ἐντολή νὰ πάω, γιὰ τὸ σκοπὸν αὐτὸν στὴ Νάντη. 'Η Νάντη είταν τότε πο-λεμικὴ ζώνη κι' οι ξένοι ὑπεβάλλοντο σ' ἔνα σωρὸ αὐτόπτες διατυ-πώσεις. 'Ἐφυγα τὸ βράδυ ἀπὸ τὸ Παρίσι και ἐφτασα κατακουφα-σμένος στὶς τρί τὸ πωρό. Στὸ ἔνεδοντος πόνου πατέβηκα μοῦ παρούσασταν ἔνα δελτίο νὰ γράψω τόνομα μου, τὸν τόπο τῆς διαμονῆς μου και τὶς γνωστές ἄλλες ἀστυνομικές διατυπώσεις. Τὶς ἔγραψα. Τὸ πρώτο πρώτο τάγκ, τουγκ πήγαν νὰ σπάσουν τὴν πόρτα μου.

— Ποιος είνε;

— 'Αστυνομικός.

— Τί συμβαίνει;

— Χτές παρελείψατε νὰ γράψετε στὸ Δελτίο τὸ δυνομα τοῦ πα-τέρα σας.

— Μπά! είμουν κουφασμένος... Νύσταζα... Φέρτε νὰ τὸ γρά-ψω τώρα.

— Τώρα, ε; ; "Ετοι νομίζεις;

— Τί θέλετε νὰ κάψω; "Ἐπειτα γιατὶ χτυπάτε τὴν πόρτα μὲ τέ-τοια λύσα; Οι ἀστυνομικοὶ πρέπει νὰ είνε εὐγενεῖς στὴν ἐκτέ-λεση τῶν καθηρόντων των.

*Η παραποτήσης μου αὐτὴ τὸν ἔκανε ἔξω φρεγῶν καὶ ἐφυγεί προ-φέροντας δχι πει προσβλητικές, ἀλλὰ ὑβριστικές λέξεις γιὰ δλους τοὺς ξένους.

— Θά σε διορθώσω ἔγα! τὸ φώναξε καταγανακτισμένος.

— Ξέρω κι' ἀλλοις σάν σένενα! μοῦ ἀπάντησης ποὺ ἔτοιποτα.

Στὰ 11 ἀκριβῶς εἰμούν στὸ Νομάρχη και τοῦ ἔξηγούσα τὸ πά-θημα μου. 'Ο Νομάρχης ἐστειλε και φώναξε τὸν ἀστυνομικὸ και τὸν ἔβαλε νὰ μοῦ ζητησῃ συγνώμη.

*'Ο ἀστυνομικός, σε στάση που νὰ δείχνη μόνο πρός μοὺ εμένα τὸ πρόσωπό του, ἐνώ μοῦ είπε συγγράμμη, μοῦ ἔτριξε συγχρόνως και τὰ δόντια του σαν νὰ μοῦ ἔλεγε :

— Εννοία σου και θὰ πέσης καμμία φορά στὰ χέ-ρια μου.

Στὸ τέλος δὲν ἐκράτησα τὰ γέλοια και ξέσπασα.

*'Ο Νομάρχης τὸ κατάλαβε και γελούσε κι' αὐτὸς.

H x. ΑΙΓΑΙΛΙΑ ΣΤΕΦ. ΔΑΦΝΗ

*H x. Αιγαίλια Στεφ. Δαφνη
(Νοσοκομείουμα)

ποὺ μοιάζει βαθύτερη αἰσθηση στὴ ζωὴ μου, βρί-σκουμαι πεποδέμενος. Είναι πρόματα που κάθονται αἴσια μαρκυ - μαρχὸν ράφι, ἀλλὰ ἀνήσυχα, θυρο-βαθή, κι' ἀλλὰ σιωπηλά και πικρά σάν το θάνατο. 'Ας ἀπλώσουμε τοὺς στὴν τύχη ἀπάνω στὸ σωρὸ κι' ἀς κατεβάσουμ' ἐν' ἀπὸ τὰ τόσα γεγονότα που μοῦ παίδεψεν τὴν ζωὴ κι' ἔξαλουσθον νὰ μοῦ τὴν παιδεύοντας μὲ τὴ θυμητή τους.

*Οταν ἔξεδωα τὴν πάρτη μου ποιητικὴ συλλογή, τὰ «Χρυσάν-θεμα», ἐτύγχανε νὰ είμαι διαμορφωμένη στὸ Αρσάκειο ώς δασκάλισσα. 'Ενας Θεός μονάχος ἔξερε πόσο ἐρεβανίστηκε ἡ μητέρα μου, ἐτρεξε, παρακαλεύεις, ἐκλαψε, - μόλις τότε εἰχε γράψη - γιὰ νὰ πάρω αὐτὴ τὴ θεοτύπωλη. Εἰχε παστή τὸ χέρι μου νὰ γράψω, γι' ἀντίγραφω, νὰ καλλιγράφω ἀναφορές ἀριστερώντας τὰ προσόντα μου, τὸ «ἀριστά» μου μὲ ωραῖα κεφαλαία γράμματα και τὰ «τούτοις» συμπαρομορ-τούντα, δηπος λέσει και τὸ πτυχίο μου. 'Ως και στὸ Παλάτι ἐφτά-σαμε καποτε κι' αὐτὰ δύλια χωρὶς νὰ παίρνωμε ἀναπνοή. Θυμούμαι ποὺ η ιδιαίτερη γραμματεύση τῆς βασιλίσσης "Ολγας μὲ χάιδεψε στὸ κεφάλι, μίλεσε λίγα λεπτά παράμερα μὲ τὴ μητέρα μου ποὺ δό-λεψεν τὸ μαντήλι στὸ θολά της μάτια, διάβασε τὴν ἀναφορά μου και είπε γαλλικά δείχνοντάς με : «-Ceste enfant?»

Αὐτὸς λοιπὸν τὸ «cette enfant?» ήταν η κακοτυχία μας. Πουνενά δὲ μὲ θέλανε. Μὲ βρίσκανε πολὺ μαρκοῦ. 'Η κυρία Μανόρου, στὸ ξε-νοδοχεῖο τῆς Μ. Βρετανίας ποὺ μὲ ζήτησε για τὴν κόρη της, μόλις μὲ εἰδε, εἶπε κι' αὐτὴ ἀπάντωτας σὲ μια φράση της μητέρας μου : «-Δὲν ἀμφιλάλω γιὰ τὶς λαμπρές σπουδαὶς τῆς ψυχαράδος σας, ἀλλὰ πῶς είναι νὰ μένει;

*Τέλος η μακαρίτισσα Καλλιόπη Κεχαγιᾶ—στενή φίλη τῆς μητέ-ρας μου—μαζὶ μὲ τὴν κυρία Βικτωρία Στρέτετ και τὴν κυρία Κετσέα, τὰ κατάφεος νὰ μὲ διοφῆσῃ, γεγονός ποὺ ἤταν η ἀπαρχὴ μᾶς κά-ποιας γαλλήντας γιὰ τὸ βασανισμένο μας σπίτι. Εἰχα λοιπὸν μᾶς θέ-ση μὲ στὴν 'Αθήνα και μάλιστα στὸ 'Αρσάκειο, ἀπ' ὅπου δὲ με-ρούσε κανεῖς νὰ μένει ποτέ. 'Η χαρά του σπιτιού μου ήταν μπαλόνητη. 'Επαιρέν 70 δοσχικές τὸ μῆνα και συσσίτιο κάθε με-

*"Ἐν' ἀπόγεμα λοιπὸν μὲ εἰδοποιοῦν, διτι στὸ γραφείο μὲ ζήτεις ο κύριος Μιστριώτης—πρόεδρος τότε του Διοικητικού Συμβουλίου. Τὸ πρῶτο ποὺ ἔδοκιμασα, ήταν ἔνας ἀσφαλτος φόρος. Τι μπο-

οοῦσα νὰ ἔχω ἑγώ, ἔνα ψίχουλο, μὲ τὸν πρόεδρο τοῦ Συμβούλιου ποὺ δὲν τὸν εἰχ' ἀντικρύσῃ ποτέ μου; Μήπως εἰχα κάνει καμιαὶ παρατυπία στὴν ἐκτέλεση τῶν «καθηκόντων» μου; » Εἶκαμα μιὰ σύντομη ἀνασκόπηση καὶ δὲν ήδη τίτοτα στὸ παθητικό μου. Τὸ φάζαιο τοῦτο ἔμοιαζε μὲ τὴ μανία ποὺ ἔχουμε καμιαὶ φορὰ ὅταν λαβαῖνουμε γράμμα, νὰ πολεμήσουμε ἀπὸ τὸ πανώγραμμα νὰ μαντεύωμε ποιὸς εἰλ' ἔκεινος ποὺ μᾶς γράψει. Τὶ στρατηγούλεις τὸ φάζελο καὶ ἀραιδεῖταις ὄντα ματαία; Σκιό' τον καὶ τέλειον. «Ἐτσι λούπον κατέβηκα τρέμοντας στὸ γραφεῖο, δύον μὲ περίενεα δρῦμος ὁ γέρω-Μιστρώτης καὶ οὐδὲν θύταια. Ἀπὸ τὸ τρύγωνο μας, οἱ δυοὶ τους ἡταν ἀστέρες πρώτου μεγέθους, καὶ ἔγα ἔνα μα ωνδόμακρυνδο καὶ ἀστήμαντο ἀστέρεα ποὺ τρέμουμεν κατάχλωμο. Δὲν ἔζει τὶ γινόταν μες τὴν ψυχὴ τῶν δύο προϊσταμένων μους καὶ αὐτὸς ἀποράλεσε τὴ συντάθεια τους ἡ ταραγμένη μου δψη. » Η ἀλήθεια είλε πᾶς δ γέρω-Μιστρώτης μὲ ὑπόδειγκτη μὲ μὰ εὐγενικὰ ἀποτεροφῆ ποὺ μού διέλινε τοὺς φύσοντας μους καὶ μ' ἔκαμε νὰ χαρᾶ καὶ νὰ ἡσυχάσω. » —Σὲ συγχώρω, μοι εἰπε, διὰ τὸ ποιητικό σου τάλαντον. » Απὸ πότε ὀρχήσεις, παιδὶ μου, νὰ γράψης; » —«Απὸ μαθήτηρος» ήταν καὶ τότε γύρισα καίτοιτας μὲ χαρὰ τὴ διευθύντρια μου. » Η ματιὰ τῆς μεθέριες.

«—Εγγές, ἔξακολούθησε δ γέρω Μιστρώτης, ἀλλά...»

Αὐτὸς τὸ «ἄλλα» ήταν συνέχεια τῆς διευθυντικῆς ματιᾶς ποὺ μ' ἔκαψε στὰ δύο. «Ολη μου η χαρὰ κρεμάστηκε στο κείνο τὸ «ἄλλα» σάν κάτι τὶ ζωτανό ποὺ κρέμεται νὰ πέσῃ ἀπάνω ἀπ' τὸ γκρεμό. Καὶ τότε ἀρχίσεις ένας ἔξαψαλμος, δύον ἔξεκάρωμές τις λέξεις: «δημοτική, » «Ψυχάρης, » «οχολέινος, » «οἰλεθρος, » «πατρίς...» Θέω καὶ Κύνε! » Εγγά μηνουν φρέδεσσος αὐτὸς ἔχονδος τῆς γλώσσας καὶ τῆς πατρίδας; Κόντευα νὰ τὸ πάρω ἀπάνω μου, δταν τὸ τέλος τοῦ ἐπιτητικοῦ ἔλεισε μὲ τὴ φράση τούτη: «...διότι, ἀν ἔξακολούθησης μῆτρα τὴ τακτικὴν αὐτῆν, πιθανόν νὰ ζάψῃ τὴν θέσαν σου.»

Οι τοῖχοι τοῦ γραφείου ἐστριφγόγρωσιν μπρὸς τὰ μάτια μου καὶ διατρέχουν, καὶ μισάσα τὴ διευθύντρια, ποὺ ὧς τότε δὲν είλε βγάλει μιλάν, νὰ μοῦ λέην: «—Αὐτὸν νὰ μητὶ τὸ ξέκαστες. » Η φράση ἔτοιτη ήταν σά να ποιήσῃ ἡ ἔπισημη σφραγίδα στὸ ἔγγραφο που θὰ λείψων: «Τὸ Δ. Συμβούλιον κ.τ.λ.» συνελθόν ς.κ.λ., μετα λύτης τοῦ ἀναγκήλειν δημιουργίας, δτι απαλλάσσεις ὑμᾶς τῶν καθηκόντων σας ὃς διδασκαλίσσης κλπ., καὶ δρίστε τώρας ἡ σφραγίδη ποὺ γίνονται γύρων γράψει μὲ τὰ μέσα, καλοταπομένη της γράμματα: «Αὐτὸν νὰ μην τὸ ξέκαστες. » Ενας τέτοιος λόγος ποὺ λέγεται σὲ παρόμοια περιπτωση ἀπὸ τὴ γυναικά σε μάλι ἄλλη γυναικά, είναι μαχαίρι κι' ἔχει μιθιθετηρή σημασία ἀπ' δ ση μὴ τὸ ξέσει ἀν τὸν ἔλευς ὁ ἀντάρας.

«Ολη ἔκεινη τὴ νύχτα ἔμεινα ἀγρυπνη, τουρτούριζοντας ἀπὸ τὴν ἀγονία, μὲ τὰ μάτια στεγνά, προσέρχοντας νὰ μητὶ πάρω κανεὶς εἰδῆση στὸ σπίτι, νὰ μήν τορμάζω τὴ μητέρα μου καὶ τὴν ἀδελφή μου ποὺ είλην καρεμοτῆ οἵτινες καὶ οἱ δυοὶ ἀπάνω μουν. Καταρράκωμον τὴν ὥρα καὶ τὴ στιγμὴ ποὺ ἀποφάσιση νέας διάδωση τὸ βιβλιοφάρι ἔκεινο καὶ μὲς στὸ χειμωνιάτικο σκοτάδι τὸ νοικιαστα νὰ βραβιάνη σάπινται πλάκα ἀπάνω μουν. Κανεὶς δὲ θὰ μποροῦν νὰ μὲ πειστὶ δὲν ἔπειτε ποὺ δράματα τόσο πολύν. » Εγώ τὴν πανήση μου τὴν είχα κι' δλας σίγουρη καὶ συλλογήσμονυ πάλι τὴ μάριον ἀπελπισία ποὺ θάζοντε τὸ σπίτι μας.»

Τὸ πᾶς πήγα τὴν ἄλλη μέρα στὴ δουλειά μου, ἔγω τὸ ξέφω μὲ τὸ πᾶς δὲν ἔπαθα τίποτα, δταν δὲν νέος ἀπότητας τυχαία γέρω-Μιστρώτης «χθὲς εἰς τὴν «Ἀστράπη» ἐδίβασα ἵνα ποιημά σουν, αὐτὸν δὲν τὸ ξέφω. Μὲ τὴ γενική μου ἀπειρία ἀρχίσα νὰ φαντάζομαι στὶς σοφαρί, πῶς κάποια κακότροπη Μοῖρα ποὺ τῆς ἔδινα μορφὴ γριάς ξεδοντιασμένης, ἐβαλθῆκε σῶνες καὶ καλά νὰ μὲ πετάξῃ ἀπὸ τὴ θέση μου, νὰ στερεούση τὸ σπίτι μου ἀπὸ τὸ καθημερινὸν φυμάκι. Τρέμοντας, θυμοῦμαι, ἔργωσι στὸν κύριο Γιολδάσην νὰ μην ξαναπάρῃ στίχους μου ἀπὸ τὰ «Χρυσάνθεμα», γιατὶ, χωρὶς νὸ τὸ θέλημη μου κάνει κακό. Ποὺς έχεις τὶ νὰ ὑπέθεσες δ ἀνθρωπος; Ἡ ἀλήθεια είλε, πῶς ἀκούστη τὴν παραλληλή μου.

«Ετσι, για κάποιος καὶ δούλου μου, ἔγω τὸ ξέφω μὲ μόνο σχολιασα νὰ παίρνω πάλι θύρας, δταν δὲν νέος ἀπότητας τοὺς σχολείους μας, δ κώνιος Γ. Χατζηδάκης, μοντ εἰπε κάποτε, σε μὰ στιγμὴ ποὺ παρέδιδα: «—Σεις γράψεις εἰς τὴν δημοτικήν...» Τάχασα, κιτρίνησα, μπρέδεψα μὲ τὰ λόγια μουν. Ο ἀνδρώπος ἐκατάλαβε τὴν ταραχή μου καὶ μοῦ είλε χαυμογέλωντας μὲ ἀπειρι καλωσόντη: «—Ωραία, ωραία... καλά, πολὺ καλά...» Επέρασαν ἀπὸ τότε πολλὰ καρνιά τὴν διώση τῆς ἀγονίας ἔκεινος μοῦ ἀφησης ἔνα κτύπον στὴν καρδιά μου πὲ μάνει πολλές ἀπάνω στὸ πρωτούπον.

ΕΙΣ ΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: «Ανέκδοτα τῶν κ. κ. Αγγέλου Τανάγρα, Μήτσου Μυράτ, Μένου Φιλήντα καὶ Μαρίου Βάρβογλην. » Ο κ. Τανάγρας στὴν Πορτογαλίαν. — «Ἐκστρατείει μέχρι Σίντρας; » ... «Απαγορεύεται!...» Τὸ γεῦμα... » Η κατάπληξης τῶν Ελλήνων ἀξιωματικῶν... «Πεῦ τὴν ζέρει δ κ. Τανάγρας τὴν Βασίλισσαν τῆς Πορτογαλίας κι' ἐπικαίεις καυστερότερη μαζεύν της; » Ο κ. Μυράτ στὸ Παρίσι. Τὸ δλέθριο ἀποτελέσματα τῆς σπατάλης του. Στὸ τραίνο μὲ κενὸν τὸν στόμαχον. Μιὰ σωτηρία ἔμπνευσις. «Οπου σι 'Αργεντινοὶ τεῦ προσφέρουν... γεῦμα! » Ο κ. Φιλήντας καὶ δημοτικήν. Τὸ «Ταξιδίδι» τοῦ Ψυχάρη ποὺ τοῦ δημιουργεῖ ιστορίες. Η συκοφαντία τῶν καθηκόντων οὐδεποτε. Στάτη μπουντούμια τῶν τουρκικῶν φυλακῶν. «Ο κ. Βάρβογλης στὸ Παρίσι. Μιὰ φιλολογικὴ συγκέντρωσις στὸ σπίτι τοῦ Γάλλου ποιητοῦ Πάλο Φόρ. » Οπου ζητοῦν ἀπὸ τοὺς κ. κ. Σκίπιον καὶ Βάρβογλην ν' ἀπαγγείλουν ἀρχαίσμων «Ελληνας ποιητάς. » Ο κ. Σκίπιον... σιγοῦ! Καὶ δ κ. Βάρβογλης ἀπαγγέλλει τό. «Πάτερ ημῶν! ». Οι Γάλλοι... ἐνθουσιάσονται!.. κ.τ.λ. κ.τ.λ.

ΣΙΛΟΓΕΤΤΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΣΑΛΟΝΙΑ

E. K.

«Ανήκει εἰς τὴν Αγγλοκιώτικη ἀριστοκρατίαν. — Αποκαλυφθῆτε! — Κομψή σιλουέττα. Φυσιογνωμία παρ' ὄλην εἰμορφη, ἀν δὲν εἰχε ἀποκρυπταλλωθῆ ἐπ' αὐτῆς ἔνα στυγνὸν ψφος ξιπασίας. Δὲν λείπει ἀπὸ κανένα κοσμικὸν κέντρον. Χορεύει ὀδιάκοπα. Αἱ τουαλέτες της κιμψόταται, ὃς ἐπὶ τὸ πλειστον μοντέλλο Παριζίανικα. » Εχει πολὺ μεγάλα μαῦρα μάτια, καὶ μ' ὅλα ταῦτα εἰνε ἀνέκφραστα, ίσας ἐπειδὴ εἰνε ἐπηρεασμένα καὶ αὐτά ἀπὸ τὰ μεγάλα γυνάσια τοῦ σονμπιζιμ, νὰ βλέπουν μόνον ώρισμένα πρόσωπα τῆς κλίκας. «Οταν χορεύει, δταν ὅμιλη, καὶ ἀστειεύεται, ἔχει πάντοτε τὴν ίδια σκηνήσα, κανὼν ἀπαράβτος τοῦ καλῶς φέρεσθαι! » Η Μονταίν

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗΝ ΤΩΝ ΑΤΘΙΔΩΝ

ΚΟΣΜΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

«Ἐκτάχτως ἐπιτυχής χορευτικὴ ἐσπεριδίς ἡ δοθεῖσα τὴν παρελθοῦσαν Τετάρτη εἰς τὸ Ντελίς. » Η αἰθουσα ἀπέδιδεν ἐντύπωσιν φαντασμαρικήν μὲ τὶς πολτελεῖς ἔξωμε τουαλέττες, μετατέλλωνταίνων αἱ περισσότεραι μὲ τὰ πολτελεῖς καὶ σε χρώματα ἀρρότατα παστέλ, δοζ, μπλέ, γκρι, σάζ, λευκά. «Ωριότεραι ἐμφανίσεις ἡσαν τῆς της Ταμβάτης ἐπ' Ἀλεξανδρίας, τουαλέττας ἀπὸ τοῦλι καὶ ζωρίζεται ὅραν σό φόντο λαμπρὸ μοιόδχωμα ποὺ ἐνημοργίζετο θαυμάσια μὲ τὴν χροιζούσα κόρην της, τῆς Διόδος Γ. Σκανανού τουαλέττας ἀπὸ «πάννη» ροζέ καὶ τοῦλι κεντημένον πέρλες δμοιόδχωμας μοντέλλο Ντρεκόλλη, τῆς κ. Φωτιάδης καλλέτταντα εινε λευκή. »

— «Ἀπὸ τὶς δεσποινίδες ὠραιότερες αἱ Δες Ξέδη καὶ Μ. Δεμερτζῆ. Πολὺ καριτατέναι αἱ Δες Λιάμπετ, Τσικαλιώτη, αἱ ἀνωτέρω Δεσποινίδες ἐπουλούσαν λουλούδια, σερπαντίνες, σφυρίκτες κλπ. καὶ προσέδιδαν μεγάλη ζωρότητα εἰς τὸ χορόν. »

— Μεταξὺ τῶν παρευρεθεῖσῶν: κ. καὶ κ. Πασπάτη, κ. καὶ κ. Νικολαΐδη, κ. καὶ κ. Μαλλαμπίδη, κ. καὶ κ. Μπόταση, κ. κ. Λαδοπούλου, κ. καὶ κ. Ναούπη, κ. κ. Μ. Μιχαλακοπούλου, κ. κ. Λ. Ψύλλα, κ. καὶ κ. Μανέττα, κ. καὶ κ. Ζαλοκώστα, κ. κ. Μπόταση, κ. κ. Λ. Ρετσίνα, κ. καὶ κ. Αφεντούλη, Δες Εύκλειδη, κ. καὶ κ. Αργυροπούλου, κ. καὶ κ. Σκούνε, κ. καὶ κ. Τρικούπη, κ. καὶ κ. Μεταξή, κ. καὶ κ. Θεοχάρη, κ. καὶ κ. Γεωργαντᾶ, κ. καὶ κ. Καλβούρηση, κ. καὶ κ. Παπαγάνη. »

— Τὴν παρελθοῦσαν Πέμπτην δεξίωσις εἰς τὴν Αμερικανήν Πρεσβείαν. Παρέστησαν ἡ Λαίδη Τσήταμη, κ. Καντατάργον, κ. Παπαδιαμαντοπούλου, Δις Καλλέρηγη — πολὺ εἰμορφη — Δες Γρυπάρη — Λαζαρίδη, κ. Καλλιτεχνικής γωνιές. Καλλιτεχνήματα πολτύτιμα. »

— Διεκίναμεν Πρέσβειραν Αμερικής, Πρέσβειραν Ρουμανίας, Πρέσβειραν Ισπανίας, Σρατηγὸν καὶ κ. Σιρόδη, κ. Αλεξανδρῆ, κ. Μπέντον, κ. Καμπερτάτης, κ. Μ. Μιχαλακοπούλου, κ. Ψιαλκή, κ. Μπόταση, κ. Φωτιάδη, κ. Βεργοτούλουν, κ. καὶ κ. Ζαλοκώστα, κ. Ε. Νεγρεπόντη, κ. καὶ Δα Φραντζῆ, κ. Σκέντερ, κ. Σακορόφαν, Δα Χασιόπη, κ. καὶ κ. Ζαρίφη, κ. καὶ κ. Α. Μελά κ.λ.π.

— Τὴν προσεχή Κυριακή δεξίωσις παρὰ τῷ κ. Δικαιούπολην.

— Τὴν παρελθοῦσαν Πέμπτην δεξίωσις-φαμί παρὰ τῷ κ. καὶ τῇ κ. Καραϊσκάλου.

— Για τὴν 16 τρέχ. ώρισμη ἡ ἑτησία χορευτικὴ ἐσπεριδίς ὑπὲ τοῦ οὐρανοτοφείου Προσφοράς Προσφοράς εἰς τὴν Στέγην εἰς τὸ Ντελίς. » Η δραγανωτικὴ ἐπιτρεπτεῖται ἀπὸ τὸ κ. Μ. Μιχαλακοπούλου, Λ. Ρασάνο, Ο. Κοντογάνη, Σ. Κούλη, Ι. Μπέμπη, Γ. Δαλέτου, Μ. Μέζη, Δες Ε. Ριάκη, Ε. Καλέργη, Δ. Φωκᾶ, Θ. Φραντζῆ, Ι. Μητσοτάκη, Ι. Τσακιλιώτη.

— Τὴν παρελθοῦσαν Παρασκευὴν χορὸς παρὰ τῷ κ. καὶ τῇ κ. Δ. Λοβέδον.

— Τὴν παρελθοῦσαν Πέμπτην δεξίωσις-φαμί παρὰ τῷ κ. καὶ τῇ κ. Αγελάστου. Παρευρέθησαν κ. καὶ Δις Γενήσαρη, κ. καὶ κ. Ι. Παπαγαννοπούλου, κ. Α. Μορέλλα, κ. Κούλη, κ. Κέντρου, κ. Αργυροπούλου κτλ.

— Τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν χορευτικὸν ἀπόγευμα εἰς τὸ τεννίς-κλόμπ. Συναγωνίζονται εἰς χάριν καὶ εὐλιγισμάν αἱ κυριώτερες αἱ κακέτες. Διακρίνονται μέχρι Σίντρας, κ. καὶ κ. Μ. Μεταξᾶ, Δες Μεζίκη, Λιάμπετ, Καλλέρηγη, Πραπάρη, Αγδυτάσην, Καμπάνη, κ. Νικολαΐδη, κ. Τριανταφυλλάκου, κ. Σκαραμαγκᾶ κ. καὶ κ. Λυκουρέζη.

— Απὸ τὸν ζωηρότερους χοροὺς τὴν παρελθοῦσαν Παρασκευὴν εἰς τὸ γνινέ-χαλαλά τοῦ Καπρίς. «Ολοὶ οἱ κύριοι μὲ σμόκιν. Μερικοὶ ξένοι μὲ φάρο. » Η κυρίες γενικῶς μὲ τουαλέττες ἔξωμες χορούς.

— Μερικοὶ σμάρτησαν ἀργά μετὰ ἀπὸ τὸ ιδιωτικὰ γεύματα καὶ χορούς, φέρουσαι βαρύτιμες σορτί καὶ φορέματα νόν-πλυν-οὐλητρα σίνη.

— Διακρίνονται κ. καὶ κ. Κάσδαγλη ιδιότητη φυσιογνωμία μελαγχονή μὲ κατάλευκα μαλλιά φέρουσα τουαλέττα κόκκινη, κ. καὶ κ. Στάτουν δωροτάτη μὲ τουαλέττα ἀπλούστατη μαύρη ζωρίζεται, κ. καὶ κ. Λ. Σκούκε συμπλετάτη, ώρασα χρυσᾶ μαλλιά κατενισμένα κοτσίδα γύρω ἀπὸ τὸ κεφάλι, τουαλέττα ἀσυνείδηστη ἀπὸ μονσότελη μορφοτοφείο λουλούδια καφέ, κ. καὶ κ. Λεοντοπούλου πολὺ ἐκφραστική φυσιογνωμία καὶ ζωηρά χαρακτηριστικά τουαλέττα μαύρη, κ. καὶ κ. Μ. Μεταξᾶ, κ. καὶ δις Λιάμπετ κ. καὶ κ. Μεζίκη καλλέττα.

— Δ. Μεταξᾶ, κ. καὶ κ. Λυκουρέζου δεινοὶ χορευταὶ κ. καὶ κ. Αλευρᾶ, κ. καὶ δις Λιάμπετ κ. καὶ κ. Μεζίκη καλλέττα. » Η Μονταίν